

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2156/21
7.4.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Владиславе Милићевић, председника већа, Весне Матковић и Јасне Беловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., улица ... бр. ..., кога заступа пуномоћник Никола Жарковић, адвокат из Новог Београда, улица Нехруова бр. 131, против тужене Компаније “Дунав осигурање” а.д.о. Београд, улица Макендонска бр. 4, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 5069/20 од 24.9.2020. године, у седници већа одржаној дана 7.4.2022. године донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 5069/20 од 24.9.2020. године у делу става трећег изреке, утолико што се обавезује тужена Компанија “Дунав осигурање” а.д.о. Београд да тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: за претрпљене физичке болове износ од 39.600,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 40.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 210.030,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 24.840,00 динара, све наведене износе са законском затезном каматом која тече почев од 24.09.2020. године, као дана доношења првостепене пресуде па до исплате; на име накнаде материјалне штете и то: за трошкове издавања записника износ од 423,00 динара са законском затезном каматом која тече почев од 07.05.2014. године па до исплате и за трошкове заступања од стране адвоката у вансудском поступку износ од 2.700,00 динара са законском затезном каматом која тече почев од 14.09.2016. године као дана подношења тужбе суду па до исплате, а све напред наведено у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 5069/20 од 24.09.2020. године у преосталом делу става трећег изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка плати износ од 12.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 5069/20 од 24.09.2020. године, ставом **првим** изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: за претрпљене физичке болове износ од 36.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 30.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 282.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености износ од 90.000,00 динара, све у укупном износу од 438.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 24.09.2020. године па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде. Ставом **другим** изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати на име трошкова издавања записника износ од 846,00 динара са законском затезном каматом почев од 07.05.2014. године па до исплате, као и на име трошкова за заступање од стране адвоката у вансудском поступку износ од 5.400,00 динара, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде. Ставом **трећим** изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да му тужена исплати на име накнаде нематеријалне штете и то за претрпљене физичке болове износ од још 70.000,0 динара преко досуђеног, за претрпљени страх износ од још 40.000,00 динара преко досуђеног, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од још 308.000,00 динара преко досуђеног, за претрпљене душевне болове због наружености износ од још 50.000,00 динара преко досуђеног, све са законском затезном каматом почев од 24.09.2020. године па до исплате, и на име накнаде материјалне штете и то за трошкове издавања записника износ од још 564,00 динара преко досуђеног, са каматом почев од 07.05.2014. године па до исплате, за трошкове заступања од стране адвоката у вансудском поступку износ од још 3.600,00 динара преко досуђеног, са затезном каматом почев од дана подношења тужбе па до исплате, за трошкове специјалистичког прегледа Специјалне болнице за офталмологију “Oculus” износ од 3.000,00 динара, са затезном каматом почев од 08.09.2014. године па до исплате. Ставом **четвртим** изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 155.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана када се стекну услови за извршност, па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу побијајући је у ставу трећем изреке, како то произилази из жалбених навода, из свих законом прописаних жалбених разлога. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде у складу са одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/2011, са каснијим изменама и допунама), другостепени суд је оценио да је жалба делимично основана.

У спроведеном поступку, првостепени суд није починио ниједну од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1 до 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, а што међу странкама није било спорно,

дана ... године, тужилац је као мотоциклиста повређен у саобраћајној незгоди за коју је одговоран возач путничког возила марке “Опел кадет” регистарске ознаке ..., осигурано код тужене, а којим је управљао ББ. Против ББ поднета је кривична пријава због извршења кривичног дела из члана 297 КЗ РС. Приликом настанка саобраћајне незгоде, тужилац није носио заштитну кацигу, мотоцикл није био регистрован, тужилац није имао возачку дозволу, и био је под дејством алкохола од 0,46 мг/мл. Тужена није спорила пасивну легитимацију и основ тужбеног захтева, спорила је висину, и истицала да је допринос тужиоца настанку штете у висини од 40%. У вансудском поступку, тужена је тужиоцу дана 05.11.2014. године исплатила на име накнаде нематеријалне штете укупан износ од 384.000,00 динара и то 180.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, 84.000,00 динара за претрпљене физичке болове, 60.000,00 динара за претрпљени страх и 60.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености. Тужена је сматрала да је тужилац допринео настанку штете са 40%, те износи који су исплаћени добијени су сразмерним умањењем накнаде за коју је тужена сматрала да је оправдана и то 300.000,00 динара по основу претрпљених душевних болова за умањење животне активности, 140.000,00 динара за претрпљене физичке болове, 100.000,00 динара за претрпљени страх и 100.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености. Тужилац је дана 07.05.2014. године за трошкове издавања записника МУП-а платио 1.410,00 динара, што тужена није оспорила. Тужилац је у Специјалној болници за офталмологију “Oculus” у Београду дана 08.09.2014. године платио специјалистички преглед у износу од 3.000,00 динара. Вештачењем преко судског вештака специјалисте ортопедије и трауматологије, утврђено је да је тужилац у саобраћајној незгоди претрпео телесне повреде и то прелом чеоне кости лево кроз шупљину левог чеоног синуса са утискивањем коштане масе према можданом ткиву, нагњечење можданог ткива, повреду левог оптичког живца, нагњечење са раздерином у предлу чела, раздерину доњег капка и леве јагодичне регије. Због задобијених повреда тужилац је трпео физичке болове јаког интензитета четири дана, средњег наредних 30 дана и болове лаког интензитета још 4 месеца за време оздрављења. Услед задобијених повреда код тужиоца је дошло до трајног умањења животне активности, за 30,5%, која се испољава смањеном толеранцијом на већи физички напор, појавом главобоље и сметњи са оштрином вида на левом оку, због чега тужилац са напрезањем и већим напором обавља свакодневне послове у домаћинству, рекреативне активности, послове који захтевају добру оштрину вида. Услед задобијених повреда код тужиоца је настала трајна наруженост у средњем степену која се манифестује у виду попречног ожиљка који се пружа од десне ка левој страни чела, пролази кореном носа и подиже се изнад леве обрве за 5 цм, па се вертикално спушта, прелази преко левог капка и спушта за 2 цм преко доњег капка према левој јагодици, тужилац има спуштени леви капак у односу на десни, а што све изазива осећај непријатности код тужиоца и посматрача. Да је тужилац носио заштитну кацигу, до повреде у саобраћајној незгоди би свакако дошло али би повреде и последице биле блаже. Вештачењем преко вештака специјалисте неуропсихијатра утврђено је да тужилац, јер је задобио контузију мозга, није претрпео примарни страх, већ је након што му је указана медицинска помоћ и обављена операција претрпео секундарни страх високог интензитета у трајању од недељу дана. Затим је трпео секундарни страх средњег интензитета месец дана, а затим је трпео секундарни страх слабог интензитета још месец дана. Као последица претрпљених повреда код тужиоца је дошло до оштећења вида на левом оку, повремених главобоља, снижене толеранције на физички напор, те постоји умањење ОЖА за 10 % трајно. У

конзилијарном мишљењу судски вештаци су дали закључак да умањење животне активности са трауматолошке и неуропсихијатријске стране износи укупно 35 %, трајно. Суд је у потпуности прихватио налаз и мишљење вештака, налазећи да су дати аргументовано, јасно и објективно, а странке нису ни имале примедбе на налаз и мишљење вештака, па исти ничим нису доведени у питање.

Полазећи од овако утврђеног чињенично стања, примењујући одредбе чланова 154 став 1, 155, 185 став 1 и 3, 192 став 1, 200, 940, 941 став 1, 897 Закона о облигационим односима, одредбе чланова 90 став 1, 91 став 1, 178 став 1, 184 став 1, 187 став 2 и 3, 195 став 1 тачка 2, 3 и 4 и 270 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, првостепени суд је одлучио као у изреци. Закључио је да је тужилац у штетном догађају претрпео штету услед повређивања, те трајне последице које су тужиоцу остале од задобијене повреде оправдавају одмеравање накнаде за претрпљене душевне болове због умањења животне активности од 770.000,00 динара, за претрпљени страх 150.000,00 динара, за претрпљене физичке болове 200.000,00 динара, те за претрпљене душевне болове због наружености износ од 250.000,00 динара, имајући у виду интензитет и трајање физичких болова, страха, душевних болова због наружености и умањења животне активности, конкретне манифестације описане у налазу вештака, те чињенице да је тужилац имао само 22 године од када су му остале трајне последице. Међутим, првостепени суд је нашао да је тужилац допринео настанку штете због чега се ова правична накнада мора сразмерно смањити, и да је његов допринос у висини од 40 %. Овај допринос огледа се у чињеници да је управљао нерегистрованим мотоциклом, без одговарајуће возачке дозволе "А" категорије, без заштитне кациге и под утицајем алкохола у количини већој од законом дозвољене. Приликом одмеравања доприноса суд је имао у виду тужиочеве повреде главе те чињеницу да би до повреде дошло и да је носио заштитну кацигу, али да би последице повреде биле блаже. Због тога је нашао да би након сразмерног умањења правична накнада износила за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 462.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 90.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 120.000,00 динара, те за претрпљене душевне болове због наружености износ од 150.000,00 динара. Одлучујући даље о висини штете која тужиоцу припада, закључио је да је пун износ правичне новчане накнаде по траженим видовима штете једнак у моменту вансудске исплате – на дан 05.11.2014. године и у момент пресуђења, јер по мишљењу првостепеног суда од 2014. годин до дана пресуђења нема битних одступања, те је од износа сразмерно смањене правичне накнаде одузео износе које је тужиоцу накнадила тужена у вансудском поступку и то 180.000,00 динара за умањење опште животне активности, 60.000,00 динара за претрпљени страх, 84.000,00 динара за претрпљени физички бол и 60.000,00 динара за наруженост, након чега је добио износе које досудио ставом првим изреке пресуде као некададу нематеријалне штете, док је за преостали део тужбеног захтева сматрао да тужиоцу не припада тражена накнада, због доприноса настанку штете. На досуђене изиносе законску затезну камату је досудио у складу са одредбом члана 277 став 1 ЗОО, о дана доношења првостепене пресуде као дана којим је та накнада одређена, па до коначне исплате. Даље је првостепени суд нашао да је основан захтев тужиоца за накнаду материјалне штете на име трошкова за издавање копије записника МУП-а у износу од 1.410,00 динара, коју материјалну штету је имањо за допринос тужиоца настанку штете од 40% и досудио му износ од 846,00 динара, док је у преосталом делу захтев одбијен као неоснован, а на досуђени износ тужиоца је досуђена законска

затезна камата почев од 07.05.2014. године као дана када су ти трошкови и настали сходно члану 277 ЗОО. Такође је првостепени суд тужиоцу досудио и трошкове на име састава одштетног захтева и приговора, јер су они настали у вансудском поступку код тужене и то у износу од 9.000,00 динара, према важећој АТ, али их је такође умањено сразмерно доприносу и тужиоцу досудио по том основу износ од 5.400,00 динара. Првостепени суд је закључио да захтев тужиоца за накнаду штете који се односе на трошкове специјалистичког прегледа специјалне болнице "Oculus" је неоснован, јер тужилац није доказао да су били нужни, јер из медицинске документације произилази да се тужилац поводом саобраћајне незгоде лечио у Клиничком центру Србије, што указује да је осигураник РЗ за здравствено осигурање, у ком случају је имао право да од истог органа рефундира трошкове лечења у смислу одредби Закона о здравственој заштити и Закона о здравственом осигурању.

Правилно је првостепени суд закључио да је тужена дужна да тужиоцу накнади нематеријалну и материјалну штету коју је претрпео, али је одлучујући о доприносу тужиоца настанку штетног догађаја, те последично и висини штете која тужиоцу припада, погрешно применио материјално право. На правилно примену материјалног права другостепени суд пази по службеној дужности, а на исто се основано указује и изјављеној жалбом.

Наиме, међу странкама није било спорно, а што произилази и из записника о извршеном увиђају, да је до саобраћајне незгоде дошло искључивом кривицом возача путничког возила марке "Опел кадет", осигураног код тужене. То што мотор којим је тужилац управљао, није био регистрован, то што тужилац није имао возачку дозволу за управљање мотоциклом, и то што је управљао под дејством алкохола у крви већем од дозвољеног, није уопште у узрочно последичној вези са насталом саобраћајном незгодом, па самим тим ни са повредама које је тужилац задобио. Због тога по овим основама нема доприноса тужиоцу настанку штетног догађаја. Наведене чињенице биле би евентуално од утицаја само на прекршајну одговорност тужиоца. Међутим, тужилац јесте допринео да повреде које је задобио и то у пределу главе, а што јесу и главне повреде које је задобио, буду веће због тога што није носио заштитну кацигу, како је то и навео вештак специјалиста ортопедије и трауматологије, а то што тужилац наводи да би по налазу вештака последице вероватно биле блаже, не значи претпоставку већ је то животна чињеница, јер управо закон и прописује обавезно ношење заштитне кациге, управо како би се спречиле или бар ублажиле повреде које приликом пада са мотоцикла возач мотоцикла може да задобије. Због тога је по налажењу другостепеног суда тужилац допринео повреди главе у проценту од 10%. Када су у питању износи који би тужиоцу припадали као правична новчана накнада за претрпљену нематеријалну штету, погрешно примењујући материјално право првостепени суд закључује да су износи који би тужиоцу припадали 2014. године и у време пресуђења 2020. године, исти. Наиме по налажењу другостепеног суда у моменту када је извршена вансудска исплата тужиоцу – 05.11.2014. године, правична новчана накнада тужиоцу за претрпљене физичке болове била би 160.000,00 динара која се има умањити за проценат од 10% због доприноса тужиоца настанку штете - штетних последица, тако да би тужиоцу припадао износ од 144.000,00 динара. Како му је исплаћено 84.000,00 динара, значи да му је процентуално исплаћено 58%, те да му је остало неисплаћено 42%. Када је у питању претрпљени страх, тужиоцу је у моменту вансудске исплате припадао износ од 140.000,00 динара, који се умањује за 10% због

доприноса тужиоца насталој штети - штетној последици, тако да би му припадао износ од 126.000,00 динара, а како му је исплаћено 60.000,00 динара, то му је процентуално исплаћено 48%, те му је остало неисплаћено 52%. За претрпљене душевне болове због умањења животне активности тужиоцу би у моменту вансудске исплате припадао износ од 700.000,00 динара који се има умањити за 10% због доприноса тужиоца насталој штети - штетној последици, тако да би му припадао износ од 630.000,00 динара, па како му је исплаћено 180.000,00 динара, то му је процентуално исплаћено 29%, а остало је неисплаћено 71%. За претрпљене душевне болове због наружености, тужиоцу би у моменту вансудске исплате припадао износ од 160.000,00 динара, који се има умањити за 10% због доприноса тужиоца насталој штети - штетној последици, тако да би му припадао износ од 144.000,00 динара, па како му је исплаћено 60.000,00 динара, то му је процентуално исплаћено 42%, а остало је неисплаћено 58%. Када су у питању износи правичне новчане накнаде за наведене видове штете који бу тужиоцу припадали у моменту пресуђења, имајући у виду експлицитни навод жалбе тужиоца да “тужилачка страна прихвата утврђене износе правичне накнаде у интегралном облику како их је суд определио на седмој страни пресуде”, то другостепени суд, иако је закључио да тужиоцу за умањење животне активности, за претрпљене физичке болове и за страх припадају већи износи од износа утврђених првостепеном пресудом, није могао поћи од већих износа, с обзиром на навод тужиоца да он прихвата управо износе правичне новчане накнаде коју је првостепени суд утврдио. Због тога, како за претрпљене душевне болове због умањења животне активности према одређењу првостепеног суда, а што тужилац прихвата, би тужиоцу припадало 770.000,00 динара, када се исти износ умањи за проценат од 10% као допринос тужиоца насталој штети - штетној последици, то би тужиоцу припадао износ од 693.000,00 динара. Од тог износа тужиоцу припада неисплаћени проценат од 71 %, односно 492.030,00 динара, а како му је ставом првим изреке досуђени износ од 282.000,00 динара то му припада за овај вид штете износ од још 210.030,00 динара. Када су у питању физички болови, полазећи од износа који је утврдио првостепени суд од 200.000,00 динара, за који тужилац сматра да је правична новчана накнада, када се исти умањи за 10%, због доприноса тужиоца настанку штете - штетне последице, добија се износ од 180.000,00 динара, од ког износа тужиоцу припада неисплаћени проценат од 42%, односно износ од 75.600,00 динара, а како му је ставом првим изреке досуђен износ од 36.000,000 динара, то му припада износ од још 39.600,00 динара. Када је у питању претрпљени страх, првостепени суд је закључио да тужиоцу припада износ од 150.000,00 динара, за који тужилац сматра да је износ правичне накнаде, који износ се има умањити за 10% због доприноса тужиоца насталој штети - штетној последици, тако да би тужиоцу припадао износ од 135.000,00 динара, па како је остао неисплаћен проценат од 52%, то тужиоцу припада 70.200,00 динара, за овај вид штете, а како је ставом првим изреке тужиоцу досуђено 30.000,00 динара, то би му припадало још износ од 40.200,00 динара, а тужилац је тражио износ од 40.000,00 динара. Када су у питању душевни болови због наружености, по налажењу другостепеног суда правична новчана накнада у време пресуђења за овај вид штете представљао би износ од 220.000,00 динара који се има умањити за 10% због доприноса тужиоца настанку штете - штетне последице, тако да би му припадао износ од 198.000,00 динара. Од наведеног износа тужиоцу припада неисплаћени проценат од 58%, односно износ од 114.840,00 динара, а како му је ставом првим изреке досуђен износ од 90.000,00 динара то тужиоцу за овај вид штете припада износ од још 24.840,00 динара. По налажењу другостепеног суда, имајући у виду све напред наведено, повреде које је тужилац задобио, интезитет и трајање

физичких болова и страха, степен умањења животне активности и у чему се исти огледа, степен наружености и у чему се наруженост огледа, износима који су тужиоцу исплаћени од стране тужене у вансудском поступку, износи који су тужиоцу досуђени ставом првим изреке ожалбене пресуде и износи који су сада досуђени делимичним преиначењем става трећег изреке првостепене пресуде, тужиоцу је досуђена правична новчана накнада за претрпљену нематеријалну штету, која ће му омогућити да себи приушти одређена задовољства којима ће отклонити односно ублажити нематеријалну штету коју је претрпео, а све у складу са одредбом члана 200 ЗОО. Имајући у виду заузето правно становиште није основан захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете до траженог износа за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, за претрпљене физичке болове, као и за наруженост. Тужиоцу на износе накнаде нематеријалне штете припада законска затезна камата почев од дана доношења првостепене пресуде, с обзиром да је висина те накнаде одређена према критеријумима у време доношења првостепене пресуде, а камата је досуђена у складу са одредбом члана 277 став 1 ЗОО. Када је у питању материјална штета, и то за издавање записника МУП-а и то у износу од 1.410,00 динара, када се иста умањи за допринос тужиоца настаку штете од 10%, добија се износ од 1.269,00 динара, а како му је ставом другим изреке досуђено 846,00 динара, то тужиоцу припада износ од још 423,00 динара, док му за трошкове заступања припада износ од 9.000,00 динара који се има умањити за 10% због доприноса тужиоца насталој штети, тако да би му припадао износ од 8.100,00 динара, а како му је ставом другим изреке досуђено 5.400,00 динара, то му припада још износ од 2.700,00 динара. На износе материјалне штете тужиоцу припада законска затезна камата и то за записник од дана када је исти платио, а за заступање од дана доношења тужбе, све у складу са одредбом члана 277 став 1 ЗОО. Супротно жалбеним наводима тужиоца, њему не припада накнада материјалне штете за тршкове лечења у специјалиној болници за офталмологију "Oculus", јер је правилно првостепени суд закључио да ти трошкови нису били нужни, а посебно имајући у виду да је тужилац имао могућност као осигураник да преглед обави и у здравственој установи у систему здравствене заштите Републике Србије која се пружа у оквиру РФЗО, чији је тужилац осигураник.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 394 став 1 тачка 4 Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу првом изреке, а на основу одредбе члана 390 истог закона, одлучено је као у ставу другом изреке.

Према висини износа са којим је тужилац успео са жалбом, припадају му тршкови другостепеног поступка који се односе на састав жалбе од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара, у складу са АТ, због чега је и одлучено као у ставу трећем изреке, а на основу одредбе члана 165 ЗПП.

Председник већа-судија
Владислава Милићевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић